Brevet till mig själv 2.0

Analys av och reflektion över etiska frågor utifrån elevernas egna argument samt utifrån tolkningar inom religioner och andra livsåskådningar och utifrån etiska modeller - Religion, Årskurs 7-9

Syfte

Undervisningen i skolan ska främja elevernas förmåga att göra personliga ställningstaganden som grundas på kunskaper om mänskliga rättigheter och demokratiska värderingar samt personliga erfarenheter. Att låta eleverna göra personliga ställningstaganden innebär att de får utforska sin egen identitet och bli medvetna om denna. Att vara medveten om vem man är, vad man tycker och tänker innebär att man har en personlig identitet. Detta ligger till grund för det arbete som vi inlett med våra sjuor i början på den här terminen.

Läraren reflekterar

Att eleverna skriver ett brev till sig själv i sjuan som de sedan öppnar när de slutar nian är en populär uppgift som vi ofta genomför med våra elever på Spångholmsskolan. Även det här året skriver våra sjuor ett sådant brev men den här gången har vi vässat till uppdraget. Uppgifterna är den här gången inte endast kopplade till svenskämnet med fokus på skrivandet utan har även tydliga kopplingar till religion och samhällskunskap. Vi har valt att arbeta utifrån två huvudteman kopplade till identitet. Det första är identitet och ansvar där vi fokuserar på etiska modeller och lag och rätt, det andra är identitet och livsstil där fokus ligger på religion och ungdomskultur.

Metod

Vi arbetar med brevet som en process som består av olika delar. Varje del av själva skrivandet föregås av gemensamma övningar, till exempel diskussioner utifrån:

- en text,
- ett nyhetsinslag,
- en kortfilm
- eller värderingsövningar.

Detta arbete ligger till grund för, men är även stöttning i det egna ställningstagandet som eleverna formulerar i brevet. Eleverna får även explicit undervisning kring till exempel etiska modeller, lag och rätt men även kring genren, brev och grammatik.

I arbetet med ansvar kopplat till etiska dilemman och etiska modeller har jag använt serien: *Om det var du* som finns på UR, materialet *Spelar roll* som finns på *Forum för levande historia samt* material om Raoul Wallenberg som jag länkar här. Vi börjar med att titta på Tjalla (kortfilm från UR). **Exempel på uppgift kopplad till etiska dilemman.**

Tjalla – fundera över följande frågor och skriv i ditt brev.	Simhallen – fundera över följande frågor och skriv i ditt brev.
Vad hade du gjort om du var i flickans situation? Varför hade du gjort så?	Vad tror du att du hade gjort om du på något sätt var med om detta? Varför tror du att du gjort så?
Vilken/vilka etiska modeller ligger bakom ditt sätt att tänka?	Vilken/vilka etiska modeller ligger bakom ditt sätt att tänka?

Exempel på uppgift kopplad till att ta aktiv ställning:

- Jag blir upprörd när folk…
- Jag blir så irriterad när…
- Hur skulle du kunna stå upp för det hemma? Hos kompisar? På nätet?

Vi har även låtit eleverna ta del av andra ungdomars tankar om livet och om sin framtid. Vi har diskuterat på vilket sätt de påverkats och påverkas av den religion som är vanligast förekommande i det land de bor i. Tillsammans konstaterade vi att personer påverkas olika men också olika mycket av den religion som finns runt omkring dem, vilket även gäller de ungdomar som inte anser vara religiösa. Därefter var det dags för eleverna att fundera över hur de ser på religion och hur den påverkar dem.

Exempel på uppgift kopplad till identitet och religion:
Nu är det dags för dig att fundera över hur du ser på religionen och hur den påverkar dig.

- Jag märker att jag växer upp i ett kristet land när jag…
- Jag påverkas som person av religion, jag märker det speciellt när jag…
- I Sverige bor många människor som utövar andra religioner än kristendom, detta påverkar mig genom att…

Skönlitteratur
Inom projektet ryms även skönlitteratur. I den ena klassen läser vi *Klassresan* av Moni Nilsson – Brännström och i den andra läser vi *Eldens hemlighet* av Henning Mankell. Båda böckerna ger flera möjligheter till funderingar och samtal om identitet ur olika perspektiv som därefter leder till det enskilda skrivande i brevet.

Läraren reflekterar igen

En viktig och angelägen del i arbetet kommer att vara den som behandlar identitet och ungdomskultur där fokus kommer att ligga på ungdomarnas användning av sociala medier. Sociala medier innebär en möjlighet att medvetet

bygga bilden av sig själva – sin identitet. Även om en person inte låtsas vara någon annan, så kan denne välja att lyfta fram och förstärka egenskaper som bygger status i vänkretsen online. Det kan handla om att dela med sig av bilder som framställer personen på ett positivt sätt, att publicera länkar till artiklar som visar på ett engagemang i vissa frågor eller visa att hen känner ”rätt” människor. Detta vill vi att eleverna ska få syn på, fundera över och göra till en del av sitt brev. Till detta kommer vi även längre fram att koppla kommunens upplägg för att arbeta med ungdomars användning av nätet som ingår i paraplyprojektet Ungas hälsa på nätet.

Vi är ännu inte färdiga med vårt arbete men så här långt komna upplever jag att de olika uppgifterna och själva brevskrivandet engagerar eleverna. Uppgifterna är exempel på uppgifter utan tak vilket innebär att eleverna är med och utvecklar uppgiften utifrån sina erfarenheter och kunskaper. De blir på så sätt även ägare av sin egen lärprocess. Ytterligare en motivationsfaktor är att det finns en tydlig mottagare för brevet, eleven själv.

Lgr22 Syfte

Flertalet förmågor i svenska, religion och samhällskunskap.

Centralt innehåll

Ett urval:

Människors identiteter, ekonomiska resurser och möjligheter i samhället och hur dessa kan påverkas av bland annat socioekonomisk bakgrund, kön, ålder och etnicitet. Begreppen makt, rättvisa, jämlikhet och jämställdhet. (SH)
Analys av och reflektion över etiska frågor utifrån elevernas egna argument samt utifrån tolkningar inom religioner och andra livsåskådningar och utifrån etiska modeller. Sådana frågor kan till exempel handla om frihet, rättvisa och solidaritet. Grundprinciper inom några etiska modeller, till exempel konsekvensetik och pliktetik. (RE)
Skillnader i språkanvändning beroende på syfte, mottagare och sammanhang. Språkets betydelse för att utöva inflytande. (SV)

Betygskriterier

Flertalet Betygskriterier i alla tre ämnen ryms inom ramen för detta arbete.

CC BY NC SA